

Kirkenes barnehage

Årsplan 2016-2018

Innhold

1	Velkommen til Kirkenes barnehage!	2
2	Barnehagens samfunnsmandat.....	3
3	Barnehagens visjon:	4
4	Satsningsområder for Kirkenes barnehage	4
	Relasjoner og samspill i barnehagen.....	4
	Språk, tekst og kommunikasjon	5
5	Barns medvirkning.....	6
6	Lek og læring	6
7	Likestilling og kultur.....	7
8	Barnehagens 7 fagområder	8
9	Planlegging, dokumentasjon og vurdering.....	9
10	Samarbeid.....	10
	Foreldremedvirkning og foreldresamarbeid	10
11	Barnehagens årstidstradisjoner	13

Å MØTE ET BARN MED BLIKKET

*Å møte et barn i blikket
er mer enn et møte med vår;
det er som å dra på en reise
tilbake titusener av år
og ikke bare finne
sin egen barndom på ny,
men artens famlende barndom
i tidens morgengry.*

Andrè Bjerke

1 Velkommen til Kirkenes barnehage!

Kirkenes barnehage er bygd i 1973, og er en av Sør-Varanger kommunes eldste barnehager. Den har fire avdelinger med til sammen 72 plasser. ”Storesia” har barn i alderen 3-6 år og består av avdelingene Askeladden og Skårungen. ”Lillesia”, med barn i alderen 0-3 år, har avdelingene Labbetuss og Knøttan. Vi er én barnehage, hvor vi ønsker å etablere vennskap og kontakt på tvers av alder og avdelinger.

Denne årsplanen gjelder for perioden 2016-2018, og synliggjør hvordan vi arbeider mot ”Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver”.

Årsplanen har flere funksjoner. Den skal den gi informasjon til foreldrene om barnehagens innhold, og skal den fungere som et verktøy for personalets pedagogiske planlegging og evaluering.

Velkommen

Bures boahтин

Tervetuloa

Добро пожаловать

til en barnehage i Barentsregionen!

2 Barnehagens samfunnsmandat

Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver setter føringer for hvordan barnehagen skal drives. I Barnehageloven § 1 står det:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling, og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 1 Formål)

Barnehagens samfunnsmandat er å gi barn under opplæringspliktig alder et omsorgs og læringstilbud til barnas beste. Barnehagen skal i samarbeid med barnas foreldre ta hensyn til hvert enkelt barn i barnegruppa, samt barnegruppa som helhet.

3 Barnehagens visjon:

Tillit

Respekt

Lojalitet

Kirkenes barnehage jobber for å være en inkluderende barnehage, hvor vi alle har en plass i et fellesskap der vi gjør hverandre bedre. Vi mener at **Tillit, lojalitet** og **respekt** er tre viktige faktorer for å utvikle en god barnehage. Dette er utgangspunktet for et godt samarbeid mellom ansatte, barn og foreldre.

4 Satsningsområder for Kirkenes barnehage

Relasjoner og samspill i barnehagen

Kirkenes barnehage har et sterkt fokus på relasjoner. Relasjoner mellom barn og voksne, relasjoner mellom barna, og relasjoner mellom de voksne, samt til foreldre er viktig for oss. Det er gjennom gode relasjoner vi kan bygge en god og trygg barnehage for alle.

Personalet jobber kontinuerlig med å ha gode relasjoner til hverandre. Vi mener at hvis de voksne har det bra, vil også barna ha det bra! Vi snakker om vennskap og respekt for hverandre. At vi aller er

forskjellige, men likevel like mye verdt. De voksne er tilstede i barnas hverdag slik at de kan veilede barna i vanskelige situasjoner. Barna lærer seg å si i fra, men samtidig ha respekt for hverandre.

Språk, tekst og kommunikasjon

Gode ferdigheter i språk og kommunikasjon er viktig for å bygge gode relasjoner til andre. Som en barnehage i Barentsregionen, møtes barn og voksne med forskjellige morsmål og kultur. Vi ønsker å synliggjøre og verdsette mangfoldet vi omgir oss med. Barnehagen jobber med språk, tekst og kommunikasjon hver dag. De voksne bruker språket aktivt. Vi setter ord på følelser, bruker språk og begreper i hverdagsaktiviteter som ved påkledning og måltider. Vi synger og leser bøker. Vi har temasamlinger og fellessamlinger hvor vi utfordrer barna på kunnskap og ferdigheter. I disse samlingene jobber vi med samme tema over tid, har tilbakeblikk på opplevelser og tidligere samtaler, og bruker for eksempler som konkrete, bilder og bøker som støtte i begrepsforståelsen.

Barnehagen gjennomfører hver høst en språkkartlegging av barnegruppa. Slik at vi kan finne ut hva det er viktig å jobbe med, både når det gjelder enkelt barn og i større eller mindre grupper. Vi har kjøpt inn materiell til et «språkskap» her finnes det mange gode idéer for personalets jobbing med språk. Her finnes «oppskrifter» på gode måter å jobbe med språk i barnehagen. Tanken er at alle skal kunne jobbe med språk her hos oss, også vikarer eller andre som ikke har mye erfaring med språkarbeid i barnehagen.

5 Barns medvirkning

Barn har en lovfestet rett til å medvirke i sin egen hverdag. Hva barnet kan bestemme selv er avhengig av barnets utvikling og alder. For å få fram barnas synspunkter krever det at voksne er lydhøre og har en respektfull holdning til det barnet ønsker å formidle. Å gi barn medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la barna velge fritt og la dem gjøre som de vil. Det handler i stor grad om en pedagogisk praksis som skaper prosesser der vi sikrer at alles stemmer blir hørt og at alle opplever de har betydning for det som foregår. Tanken om barns medvirkning bygger på ideer om likeverdighet og respekt for hverandre.

De eldste barna er med på å planlegge aktivitetene i barnehagen. De voksne er lydhøre for det barna er opptatte av. Også barnas spontane ideer og ønsker tas hensyn til av de voksne. Selv om de ikke alltid kan gjennomføres, tas barnet på alvor.

Medvirkning for de yngste barna handler i stor grad om at vi som voksne kjenner barnet godt. Gjennom kjennskap til det enkelte barn, lærer vi oss å tolke kroppsspråk og møte barnets behov.

Medvirkning innebærer:

- At barnas synspunkter blir akseptert og noe de voksne tar del i.
- Å gi barn innflytelse over egen hverdag.
- Å være en del av ett felleskap der man blir lyttet til.
- Gjensidighet og anerkjennelse.

6 Lek og læring

Vi er opptatt av at barna skal få tid til lek, både ute og inne.

Kjennetegn ved lek er at den er lystbetont, frivillig og spontan.

Barn lærer språk og sosiale ferdigheter gjennom lek. Vi voksne lærer utrolig mye om hvert enkelt barn ved å observere de i lek. Vår oppgave er å være støttespillere for de barna som trenger det. Mange

barn har utfordringer med språk og sosialkontekst. Da er det godt å ha en voksen som hjelper og støtter. Vi bruker lekegrupper aktivt til å fremme sosiale ferdigheter og språk hos barna. I lekegruppene setter vi sammen barn som vi ser har utbytte av hverandres ferdigheter. Barn lærer språk, omsorg og sosiale ferdigheter best av hverandre. Vår oppgave som voksne er å støtte og regulere, slik at alle barn har glede av leken.

Fysisk miljø er også viktig for å fremme lek, både inne og ute. Dette er noe vi hele tiden må tenke på. Avdelingene og uteområdet må innby til lek. Vi har dugnad ute om våren får å forbedre utemiljøet. Inne ommøblerer vi og holder orden i lekekassene sammen med barna for å skape nye lekemiljø og god oversikt over lekene.

Vi går jevnlig turer i nærmiljøet for å få ny motoriske utfordringer, opplevelser, erfaringer og kunnskaper.

7 Likestilling og kultur

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 3 ledd)

Kirkenes barnehage representerer et mangfold av ulike kulturer. Barnehagen jobber for at alle barn skal føle seg stolt og anerkjent i forhold til sin kultur og bakgrunn. Vi henger opp flagg fra barnas hjemland, og lærer oss noen ord og uttrykk på barnas morsmål. Vi ser på kartet hvor landet ligger. Vi ønsker innspill fra alle foreldrene om deres kultur, for å øke forståelsen og gjensidig respekt. I foreldresamtalene snakker vi om hva foreldrene ønsker at vi skal videreformidle av deres kultur, i forhold til mat, tradisjoner og språk.

Også den samiske kulturen er viktig for oss. Joiceprosjektet har vært en viktig bidragsyter for å fremme den samiske kulturen. Flere ganger i året får vi besøk av Annemarie Kjeldsø og Berit Alette. Barna lærer å joike og får kunnskap om samisk kultur og levemåte. Barnehagen bruker også det samiske årshjulet som utgangspunkt når vi lager periodeplaner.

Likestilling mellom kjønnene handler om at vi som voksne er forberedt på situasjoner som oppstår. Vi forsøker å reflektere over våre handlinger og hvordan vi som voksne reagerer i ulike situasjoner. Vi må ofte gå i oss selv for å bryte mønster. Vi jobber for å tenke individ i stede for kjønn.

8 Barnehagens syv fagområder

«Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter»

(Lov om barnehager § 2)

De syv fagområdene som skal være knyttet opp i hverdagsaktiviteter, sosialt samspill og temaarbeid er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk

- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Barnehagens fagområder opptrer sjelden isolert. I løpet av en dag vil vi ofte ha vært innom alle områdene, bevisst eller ubevisst. Noen fagområder jobber vi mye med, Andre fagområder er mer relevante i perioder. I løpet av barnehageåret skal vi ha vært innom alle fagområdene. Vi jobber med de ulike fagområdene ut i fra barnas alder og forutsetninger.

9 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Pedagogisk dokumentasjon skal være et bidrag til kritisk refleksjon over oss selv som voksne og det arbeidet vi gjør i barnehagen. Hver avdeling utarbeider en periodeplan som skal inneholde tema, mål og metoder. På personalmøtet planlegger vi aktiviteter for perioden sammen. Hver avdeling tilpasser aktiviteter etter behov. Etter endt periode skriver vi en evaluering som sendes hjem til foreldrene. I forkant av denne går vi alle sammen gjennom perioden på personalmøtet vi har hver måned. Hva har gått bra, hva gikk ikke som forventet og hvordan kan vi forbedre oss? Dette skal også komme fram i periodeevalueringene vi sender ut til dere foreldre.

Vi dokumenterer også med bilder av hverdagsaktiviteter som vi henger opp på avdelingene. I tillegg henger vi opp skriv om dagen i dag på hver avdeling.

Observasjoner, kartlegging og planlegging av aktiviteter er også en viktig del av vår pedagogiske dokumentasjon og vurdering.

10 Samarbeid

Foreldremedvirkning og foreldresamarbeid

”Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling, livslange læring og aktive deltakelse i et demokratisk samfunn” (barnehageloven § 2)

Det er foreldrene som har ansvar for oppdragelsen til barna. Dette er nedfelt i barnehageloven og barnekonvensjonen. Barnehagen skal bistå i oppdragerarbeidet i samarbeid med foreldrene. Vi ønsker å ha en god dialog med foreldrene i den daglige kontakten, det er viktig for oss at den kontakten er preget av gjensidig tillit, respekt og åpenhet. Dette har betydning for barnas barnehagedag. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldreråd:

Foreldrerådet består av foreldrene/ foresatte til alle barna og skal fremme deres felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg (SU):

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ.

Samarbeidsutvalget består av to representanter fra foreldre/foresatte valgt av foreldrerådet, og to representanter fra de ansatte valgt av personalet i barnehagen.

Det velges en vara for hver representant. Representanter for foreldrene og de ansatte velges for ett år av gangen.

Styrer møter i samarbeidsutvalget med tale- og forslagsrett.

Styrer skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Andre samarbeidspartnere er:

- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barneverntjenesten
- Helsestasjonen
- Grunnskolen/SFO

I perioder kan det være behov for at barnehagen samarbeider med andre instanser. Personalet i barnehagen er underlagt taushetsplikt, og må hente foreldrenes samtykke for å samarbeide med andre instanser.

Om høsten starter samarbeidet med grunnskolen for de barna som skal begynne i 1. klasse året etter. Det er vedtatt en plan for overgang mellom barnehage og skole for Sør Varanger kommune som vi følger. Barnehagene har hver vår en overføringssamtale med skolen der barnet/barna skal begynne. Barnehagen har i forkant gått gjennom overgangsskjemaet med barnets foreldre, slik at de har godkjent informasjonen som utveksles.

Vi har også et godt samarbeid med de andre barnehagene, spesielt i overgangen til skolen. Da har vi arrangementer hvor barna som skal begynne på samme skole får bli kjente med hverandre.

Beskrivelse av KVELLO-MODELLEN

Kvello-modellen er utviklet av Øyvind Kvello, Førsteamanuensis i utviklingspsykologi. Kommunestyret har vedtatt at Sør-Varanger kommune skal arbeide etter denne modellen. Modellen innebærer tidlig innsats i barnehagen og skolen, og er basert på statlige føringer. Det kommunale hjelpeapparatet og spesialisttjenesten for barn, unge og familier er med i denne modellen. Hovedmålet er å sikre en

praktisk gjennomføring basert på nyeste forskning som ivaretar
tverrfaglig og tverretatlig samarbeid for å bistå barn til god utvikling.

11 Barnehagens årstidstradisjoner

Samisk årshjul	Måned (prosjektplaner)	Tematikk knyttet til årstid	Tradisjoner og faste gjøremål.
Mørketid/Vinter <i>Dálvi</i>	Januar	Sol	Russisk jul Solfest
	Februar		Samefolkets dag
Vårvinter <i>Giddadálvi</i>	Mars	Påske Vinterlek-uke 	Barnekunstutstilling
	April		Finnmarksløpet. Skolebesøk/bli kjent for førskolegruppa
Vår <i>Gidđa</i>	Mai	Nasjonaldag	17.mai SFO besøk for førskolegruppa
Vår/sommer <i>Giddageassi</i>	Juni	Sommer	Sommertur
Sommer <i>Geassi</i>	Juli		Sommerfest
Sensommer <i>Čakčageassi</i>	August	Bli kjent	
Høst <i>Čakča</i>	September		Høsttur
	Oktober		FN-dagen
Čakčadálvi <i>høstvinter</i>	November	Mørketid 	Mørketidsfest
Mørketid <i>Skabma</i>	Desember	Tradisjoner og høytid Jul	Lucia Julefest

Vi markerer også ID. ID feiringen varierer fra år til år.